

GOUVERNEUR
VAN
NEDERLANDS NIEUW-GUINEA

EXHIBITUM
DATUM: 19 juni 57
KAB. LETT. A279
AG. No 1100/6
DOSS. No 22593

3923
-0520

WL

Hollandia, 12 juni 1957

No. : P 6901/GEHEIM/PERSOONLIJK.

Onderwerp: Rooms-Katholieke inzichten omtrent bestuursbeleid in Nieuw-Guinea.

922593

A A N :

Zijne Excellentie de Minister
van Zaken Overzee
te 'S-G R A V E N H A G E.

I h v. Bengel
II Beyon
21/6
21/6
21/6

Ik heb de eer Uwer Excellentie's bijzondere aandacht te verzoeken voor een passage uit het tweede artikel over Frederik Hendrik-eiland, opgenomen in De Tifa van 1 juni. Deze passage, voorkomend op pagina 4, tweede kolom, luidt als volgt:

"gelast deze lieden hun modderpoelen te verlaten en
"geleid hen naar de hogere delen van het eiland en
"concentreer hen daar en stel hen onder het dagelijks
"toezicht van een aldaar permanent residerend volwaardig
"bestuursambtenaar, voorzien van macht en kracht (voldoende
"politie) om de weerspanningen eenvoudig te dwingen."

Dit is niet een opwellende gedachte van een wat driftig scribent. Het is een zuivere weergave van het politiek ideaal der R.K.-Missie aan de Zuid. Bijna 21 jaar geleden had ik daarover een gesprek met de toenmalige pro-vicaris te Merauke, de tegenwoordige Monseigneur Grent, Vicaris van Toeal. Ik verweet hem toen, dat de bevolkingspolitiek, die hij voorstond, de politiek was van de Jezuitenstaat van Paraguay, waarop ik ten antwoord kreeg, dat deze Jezuitenstaat geenszins als een mislukt experiment kon worden beschouwd, maar grote verdiensten had.

De bevolkingspolitiek der Missie in het Zuiden, die daarbij steun vindt in R.K. staatsopvattingen, is een politiek van dwang. Zowel principieel als tactisch

ben ik van zulk een

ben ik van zulk een politiek tegenstander. Men weet dat en hier ligt één van de voornaamste bronnen van conflict met deze Missie, die zonder ophouden ernaar streeft de Overheid te maken tot ancilla ecclesiae. In Zuid Nieuw-Guinea wordt sinds vele jaren een belangwekkende strijd gestreden voor beginselen, welke een nog altijd voor 2/3 Protestantse natie niet onverschillig kan laten.

De Gouverneur van Nederlands-Nieuw-Guinea,

J. VAN BAAL.